

BIRKASKOLANS LIKABEHANDLINGSPLAN

Grunduppgifter

Birkaskolan är en fristående skolverksamhet som innefattar förskola och skola upp till år 9. Skolbarnomsorgen är integrerad i skolverksamheten, såväl i det vardagliga arbetet som i lokaler (gäller F-3). Vår likabehandlingsplan gäller samtliga elever som tillhör vår verksamhet, förskola, förskoleklass, grundskola och skolbarnomsorg.

Ansvarig för planen är rektor vid Birkaskolan. Huvudman är Birkaskolans styrelse.

Vår vision och våra värdeord: DRUT

Birkaskolan och Birkaskolans förskola ska vara till för alla och ge alla en god utbildning. Alla elever ska känna **delaktighet** i sin utbildning och har möjlighet att påverka sin skolgång. De ska känna lust att lära och bibehålla nyfikenhet och kreativitet. Alla ska känna ansvar för sig och sina skolkamrater och visa **respekt** för dem och skolans gemensamma regler. Alla elever ska känna att de får **utvecklas** i sin takt och utifrån sina mål, i Montessorisk anda. Alla ska känna **trygghet** och glädje och med en känsla av att de duger och blir sedda. I vår verksamhet ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling.

Dessa ord har vi kommit fram till därför att inga barn ska behöva gå till förskolan eller skolan och riskera att bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling

Delaktighet

Respekt

Utveckling

Trygghet

Alla barn är lika mycket värda. Inga barn får bli diskriminerade, det vill säga bli sämre behandlade. Det har ingen betydelse vilken färg barnet och barnets förälder har på huden, om barnet är flicka eller pojke, vilket språk barnet talar, vilken gud barnet tror på, om barnet har funktionshinder eller om barnet är rikt eller fattigt. (kap.2 ur Barnkonventionen)

Definitioner

Kränkande handling är handlingar som kränker barns värdighet och kan utföras av en eller flera personer. Handlingen kan riktas mot en eller flera personer. Kränkande handlingar kan utföras i förskolan, skolan, via telefon eller via internet. De kränkande handlingarna kan vara återkommande och kallas då för **mobbing**.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (knuffar, slag, förstörda kläder och saker etc.)
- Verbala (elaka ord, spridande av rykten etc.)
- Psykosociala (utfrysning, ryktesspridning, miner, suckar, fniss etc.)
- Text och bildburna (spridande av sms, mail, foton, lappar eller meddelanden på webben etc)

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Diskriminering är när en vuxen behandlar ett barn sämre än andra på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller bristande tillgänglighet. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det gemensamma för trakasserier är att de gör så att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Både skolans personal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Även när en elev kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder etc. räknas det till trakasserier.

Likabehandlingsgruppen

På förskolan utgör utvecklingsledarna tillsammans med avdelningsansvariga från de olika avdelningarna en likabehandlingsgrupp.

På skolan finns en likabehandlingsgrupp bestående av representanter från förskola, skola, fritidshem och biträdande rektor vid behov. Likabehandlingsgruppen har till uppgift att utvärdera likabehandlingsarbetet i elev- och personalgrupper samt att driva Likabehandlingsrådet. Vid behov av ytterligare kompetens finns elevhälsan som resurs. Elevhälsan består av kurator, skolsköterska, skolpsykolog, specialpedagog samt SYV. All personal är väl insatt i arbetet kring likabehandling och elever och föräldrar kan vända sig till personalen kring detta.

Delaktighet i likabehandlingsarbetet

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i planen genom att varje klass (1-9) har likabehandlingsrepresentanter som är en länk mellan klassen och likabehandlingsgruppen. Eleverna är delaktiga genom enkäter eller samtal kring värdegrund och likabehandling kontinuerligt.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Skolans likabehandlingsplan finns på skolans hemsida så att alla som vill kan ta del av den. Föräldrarna får möjlighet att kommentera likabehandlingsplanen varje år då ny plan upprättas.

Personalens delaktighet

Personalen har skolans värdegrund djupt förankrad i sitt dagliga arbete, då de vid varje läsår arbetar med våra värdeord, vilket medför att likabehandlingsplanen alltid hålls levande. Likabehandlingsgruppen går igenom planen varje år efter revidering. All personal är insatta och efterföljer likabehandlingsplanen. Vid varje föräldramöte informeras vårdnadshavare om att likabehandlingsplanen finns på hemsidan.

Främjande arbete på förskolan

- Äldre lär/hjälper yngre
- Faddersystem
- Samtal under samling
- Åldersblandade grupper
- Kamratstärkande övningar
- Trivselsamtal och enkät med femåringarna utifrån deras nivå

Främjande arbete på skolan

På organisationsnivå

- Enkät ("Våga visa") till vårdnadshavare i förskola, förskoleklass, år 3, år 5 januari varje år.
- Elevenkät ("Våga visa") år 3,5 och år 8 i januari varje år.
- Kontinuerliga möten i Likabehandlingsgruppen på fsk och i skolan
- Kartläggning av riskområden på förskola, skola och fritids genom samtal.
- Trivselenkäter till alla elever i år 6-9 formulerade utifrån deras nivå

På gruppnivå

- Elevråd/klassråd/pedagogiskt råd F-9 kontinuerligt
- Kontinuerliga samtal i arbetslag samt stödteam
- Observationer vid behov
- Åldersblandade grupper samt fadderverksamhet

- Likabehandlingsrådsmöten med representanter ur alla klasser sker kontinuerligt (1-9). Likabehandlingsrådet arbetar med punkterna trygghet på nivåerna skola, skolans närområde och nätet.
- Personal finns bland eleverna under raster.
- Livskunskap i alla klasser sker kontinuerligt. Livskunskap har till syfte att bland annat ta upp värderingsfrågor, normkritik och säkerhet på nätet.
- Olika samtalsforum bland eleverna vid behov. Här använder sig skolan ibland av extern resurs för att bredda kompetensen.

På individnivå

- Mentor/klasslärare samtalar med enskilda elever kontinuerligt.
- Kontinuerliga samtal med barn kring värdegrunden.
- Observation av enskilda barn vid behov.

Ansvarsfördelning

- **All personal** på förskola och skola har ansvar för elevernas välbefinnande och främjande av goda relationer.
- Det ingår i personalens och ledningens uppdrag att direkt utreda och agera vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling.
- Det är personalens skyldighet att informera ansvarspedagog/klasslärare/mentor och rektor så fort de sett eller hört någonting som tyder på att ett barn/elev far illa.
- **Vårdnadshavare** ansvarar för att kontakta personal på förskolan/skolan vid misstanke om att ens eget barn, eller annat barn på förskolan/skolan, far illa.
- Det är ansvarspedagog/klasslärare/mentor som ansvarar för dokumentation, uppföljning samt information till arbetslag av ärende samt hur ärendet avslutats.

Rutiner för akuta åtgärder på förskolan.

Om det framkommit att ett barn blivit utsatt för kränkande behandling, mobbning eller diskriminering, finns följande åtgärder.

- Samtal med barnet (beroende av barnens ålder och mognad) och övriga inblandade. Rektor informeras och rektor gör en anmälan till huvudman om kränkande behandling. En anmälan om kränkande behandling är något som fattas beslut om internt och innehåll i denna hålls internt.
- Samtal med barnets föräldrar och övriga inblandades föräldrar
- Ansvarspedagogen dokumenterar utifrån vad som hänt och vilka åtgärder som gjorts. Vid behov skrivs en handlingsplan in i dokumentationen.
- Personalen utreder/kartlägger och observerar gruppen
- Återkoppla till barnen (beroende av barnens ålder och mognad) och föräldrarna och följ upp

Rutiner för akuta åtgärder i skolan.

- Den personal som får kännedom om att en elev blivit utsatt för en kränkning inleder direkt ett samtal/utredning med eleven/eleverna. Det är väsentligt att samtalet äger rum i nära anslutning till händelsen. Vid samtalet diskuteras händelsen, och man gör en överenskommelse om hur eleven fortsättningsvis ska bete sig mot andra elever.

Rektor informeras samma dag och rektor fattar beslut om en anmälan om kränkande behandling till huvudman skall göras. Begreppet kränkande behandling är ett internt ord och ska bara användas i samtal mellan personal inte till elever. En anmälan om kränkande behandling är något som fattas beslut om internt och innehåll i denna hålls internt.

- Den personal som genomfört samtalet informerar mentor, arbetslaget och övrig personal så att alla känner till vad som har hänt.
- Klasslärare/mentor dokumenterar för internt bruk vad som hänt, vilka åtgärder som vidtagits och en handlingsplan för de elever som är inblandade.
- Föräldrarna informeras av mentor/klasslärare.
- Mentor/klasslärare arbetar tillsammans med arbetslaget med de elever som varit inblandade i händelsen. Försök till lösning av situationen kan ske genom bl.a. samtal, värderingsövningar och andra åtgärder. Konsultation av likabehandlingsgruppen vid behov. Avstämningar sker kontinuerligt för att säkerställa att arbetet går åt rätt håll. När avstämningarna visar på att alla inblandade känner sig trygga och kränkningarna har upphört avslutas arbetet.
- Om eleven fortfarande kränker annan elev/elever kan ärendet tas till elevhälsoteamet. Där ingår företrädare för elevhälsan, berörd personal och rektor. Här kan det beslutas om skolgångens utformande och det förs protokoll.
- Om problemet kvarstår efter att ärendet tagits upp i elevhälsoteamet kallar rektor till en elevvårdskonferens. Det är ett samtal där elev, lärare, vårdnadshavare och rektor/biträdande rektor deltar. Vid behov kan även personal från elevhälsan delta. Syftet med samtalet är att se över hela skolsituationen och en ny överenskommelse görs som ska följas upp. Här måste det finnas plats för diskussioner kring hur personalen kan hjälpa eleven, hur skolans inre miljö påverkar situationen samt om en förändring i den pedagogiska verksamheten eller årskursens organisation kan hjälpa till att förbättra.
- Om det vid uppföljningen av ovanstående åtgärder visat sig att problemet kvarstår påbörjas ett samarbete med socialtjänsten/polisen.

Systematiskt kvalitetsarbete likabehandling

Varje år i maj genomförs en utvärdering av likabehandlingsarbetet som varit under året. En ny kartläggning/nulägesanalys genomförs av likabehandlingsgruppen tillsammans med lärare, elever och likabehandlingsråd. I det arbetet ingår resultatet från Skolinspektionens enkät där vi analyserar punkterna kopplande till trygghet och normer. Vi tar med underlag från observationer samt vad som kommit upp i Likabehandlingsråd och elevråd.

En sammanställning av utvärderingen och kartläggningen och nya främjande insatser tas fram för kommande period. Dessa insatser ligger till grund för likabehandlingsarbetet under kommande läsår. Se bilaga 4. I augusti arbetas den nya likabehandlingsplanen fram. Den går igenom på personalmöten, föräldramöten och i klasserna.

Fortbildning

Likabehandlingsgrupperna skall ges tid och tillgång till fortlöpande utbildning via kurser, föreläsningar etc.

Bilagor

Bilaga 1

Rutiner för Anmälan till huvudman om kränkande behandling.

Bilaga 2

Utvärdering av likabehandlingsarbetet vt-17

Bilaga 3

Analys utifrån kartläggningar maj-17

Bilaga 4

Främjande insatser likabehandlingsarbetet 16-17

Bilaga 5

Lagstiftning och styrdokument

Bilaga 6

Riktlinjer för likabehandlingsgruppen och likabehandlingsråd

Bilaga 7

Årshjul systematiskt kvalitetsarbete och likabehandlingsarbete

